

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ювінальні технології

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність 231 «Соціальна робота»

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” 08. 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Ювінальні технології
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські/практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
2. Анотація до курсу	
<p>Предметом вивчення дисципліни є і основи ювінальної політики, спрямованої на вивчення становища неповнолітніх в окремих сферах суспільних відносин.</p> <p>Програма вивчення ВД «Соціально-педагогічна регуляція поведінкових девіацій» складена відповідно до освітньої програми підготовки другого магістерського рівня «Соціальна педагогіка».</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Сформувати у студентів уявлення про систему державних, муніципальних, судових, правоохоронних органів, виховних і освітніх закладів, що здійснюють попередження правопорушень дітей та проти дітей, правосуддя стосовно дітей; обґрунтування теоретичної та практичні основи ресоціалізації.</p> <p>Цілі: охарактеризувати предмет, субекти і завдання ювінальної юстиції; ознайомити студентів з історичними витоки впровадження ювенальної юстиції в Україні, сучасними системами (моделями) ювенальної юстиції, її принципами та функціями; виокремити головні аспекти здійснення ювінальної превенції соціальних відхилень, охарактеризувати сучасні теорії щодо технологій ювенальних;</p>	
4. Компетентності	
<p>Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у площині профілактики соціально-педагогічної, що передбачає застосування інновацій форм і методів попередження, корекції та реабілітації різних видів девіантної поведінки у середовищі дітей та молоді.</p> <p>Загальна компетентність – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність виявляти ініціативу; здатність генерувати нові ідеї (креативність); навички міжособистісної взаємодії; здатність працювати в команді.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності – здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації у площині профілактики девіантної поведінки; здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціально-педагогічної профілактики; здатність до оцінки процесу і результату; здатність до ефективної організації профілактичної роботи</p>	
5. Результати навчання	
<p>сформоване: вміння виокремлювати особливості відхилень у поведінці серед дітей і молоді; володіння основними методами, формами і засобами соціально-педагогічної профілактики соціальним відхиленням у середовищі дітей і молоді; вміння характеризувати принципи, функції та механізми процесу формування здорового способу життя; вміння здійснювати аналіз нормативно-правових документів у контексті адміністративної та кримінальної відповідальності за соціальні відхилення підлітками і молоддю; вміння прослідковувати вплив життєвих цінностей на попередження соціальних відхилень поведінки дітей і молоді.</p>	

6. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Ювенальна юстиція: загальні засади	Розуміти особливості ювінальної юстиції, як чинника у попередженні правопорушень у поведінці дітей і молоді в сучасній Україні. Виокремлювати й аналізувати соціальні проблеми як причини виникнення ювінальної юстиції. Характеризувати сутність поняття «ювенальна юстиція» і знати як його співвідносити з поняттями «проступок», «злочин». Характеризувати динаміку розвитку відхилень у поведінці.	Скласти письмову порівняльну характеристику каральної, «прогресивної» відновних ювенальних технологій
2	Міжнародно-правові стандарти прав дитини та ювенальна юстиція	Виокремлювати й аналізувати загальні міжнародні засади захисту прав дітей. Характеризувати особливості міжнародних практик ювінальної юстиції. Проаналізувати роль міжнародно-правових стандартів у створенні ювінальної юстиції.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі Тести, запитання, реферати
3	Ретроспективний аналіз ювінальної юстиції	Характеризувати особливості створення первинних засад ювінальної юстиції. Окреслити нормативно-правові основи. Виокремити діагностичний інструментарій з проблеми.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі Тести, запитання, реферати
4	Ювінальна превенція в системі ювінальної юстиції	Характеризувати злочинність неповнолітніх, її причини. Виокремлювати й аналізувати сутність поняття «ювенальна превенція». Характеризувати соціальні та психолого-педагогічні особливості неповнолітнього підсудного. Аналізувати детермінанти виникнення правопорушень. Окреслити нормативно-правові основи. Виокремити види ювінальної превенції.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі Тести, запитання, реферати
5	Сучасні закордонні моделі та технології ювенальної юстиції	Виокремлювати й аналізувати види ювенальної юстиції у зарубіжних країнах. Характеризувати моделі ювенальної юстиції. Виокремлювати і аналізувати технології ювенальної юстиції.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі Тести, запитання, реферати

6	Відновна технологія в ювенальній юстиції	Виокремлювати й аналізувати сутність відновної технології в ювенальній юстиції. Характеризувати форми цієї технології. Окреслити нормативно-правові основи. Виокремити принципи, переваги та форми відновного правосуддя.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі Тести, запитання, реферати
---	--	---	---

7. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	6
Семінарське/практичне заняття	45
Самостійна робота	25
Індивідуальне завдання	4
Контрольна робота	20
Максимальна кількість балів	100

8. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	1		1		1		1		1		1							6
Семінарські/практичні заняття	5	5	5	5		5		5	5	5	5	5		5				45
Самостійна робота													10		15			25
Індивідуальні завдання																4		4
Контрольна робота																	20	20
Всього за тиждень	6	5	6	5	1	5	1	5	5	5	5	15	10	5	15	4	20	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю. Підсумкову оцінку за семінарські/практичні заняття вираховуються за формулою сер. арифметичне від загальної суми оцінок множиться на коефіцієнт 9.

9. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
-----------------------------------	--

10. Рекомендована література

Базова

1. Крестовська Н. М. Перспективи ювенальної юстиції у судовому захисті прав неповнолітніх. Актуальні проблеми політики: зб. наук. праць. Одеса: Юрид. Літ., 2002. Вип. 13-14. С. 603-607.
2. Крестовська Н. М., Шмеріга В. І. Ювенальна юстиція в США і Україні (порівняльний аналіз). *Юридичний вісник*. 2003. 31. С. 96-102.
3. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за ред. І. Д. Зверевої. Київ, Сімферополь: Універсум, 2-12. 536 с. Ювенальна юстиція в Україні: проблеми створення законодавча база, коментарі, судова практика / За заг. Ред. В. Д. Бринцева. Харків: Право, 2004. 608 с.
4. Ювенальна юстиція і ювенальні суди в українському судочинстві: Посібник для тренінгів. Кн. II. Київ: Кобза, 2005. 165 с.

Додаткова

1. Васильєва А. Правосудие для несовершеннолетних: карательный или восстановительный подход. *Преступление и наказание*. 2003. №7. С. 24.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення (станом на 1 січня 2004 р.). Харків: Одіссей, 2004. 271 с.
3. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. ст. 131.
4. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11 липня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. №3-4. ст. 21.
5. Кримінально-процесуальний кодекс України (станом на 1 лютого 2004 р.). Харків: Одіссей, 2004. 269 с.
6. Про молодіжні та дитячі громадські організації: Закон України від 1 грудня 1998 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 1. Ст.2.
7. Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх: Закон України від 24 січня 1995 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 6. Ст. 35.
8. Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей: Закон України від 2 червня 2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 26. ст.354.
9. Про охорону дитинства: Закон України від 26 квітня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №36. ст. 142.
10. Про попередження насильства у сім'ї: Закон України від 15 листопада 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 10. ст.70.
11. Про соціальну адаптацію осіб, які відбували покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення на певний строк: Закон України від 10 липня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №6. ст. 39.
12. Про соціальну роботу з дітьми та молоддю: Закон України від 21 червня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 42. ст.213.
13. Шмеріга В. І. Ювенальні суди штату Колорадо: окремі аспекти організації та функціонування. *Вісник Одеського інституту внутрішніх справ*. 2002. № 4. С. 172-174.
14. Ювенальна юстиція: правовые и технологические аспекты: сб. науч.

трудоу / Под ред. О. В. Зікова, Н. Л. Хананашвили. Москва: НАН, 2000. 124 с.

15. Ювенальне право: учебник для вузів / Под ред. А. В. Заряєва, В. Д. Малкова. Москва: ЗАО Юстицинформ, 2005. 320с.

11. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: zakon.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України :
<http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>.
3. Офіційний сайт Кабінету міністрів України : [http://www.kmu.gov.ua/..](http://www.kmu.gov.ua/)
4. Офіційний сайт Мережі аналітичних центрів України : <http://www.intellect.org.ua/>.
5. Офіційний сайт Державної служби зайнятості України: <http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>.

Офіційний веб-портал Верховної Ради України <https://rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Президента України <https://www.president.gov.ua/>

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України (Урядовий портал)

<https://www.kmu.gov.ua/ua>

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства юстиції України <http://www.minjust.gov.ua>

<http://www.ueplac.kiev.ua>

<http://uk.wikipedia.org>

<http://lanset.ucoz.ru/publ/6-1-0-24>

<http://www.nbu.gov.ua>

<http://posibnyky.vntu.edu.ua/et/>

Адреси бібліотек:

1. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника – Шевченка 57, 1 поверх Гуманітарного корпусу.
2. Бібліотека педагогічного факультету. С. Бандери, 1. 8 поверх.

Інтернет ресурси:

1. <http://lib.pu.if.ua>. - Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.

12. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Зозуляк-Случик Роксоляна Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор
Контактна інформація викладача	+3800508157946 roksoliana.zozuliak@pnu.edu.ua

13. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:
--------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
<p>Пропуски (відпрацювання) занять</p>	<p>Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.</p> <p>Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до</p> <p>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
<p>Виконання завдань пізніше встановленого терміну</p>	<p>Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести) і тільки за цієї умови буде допущений до складання підсумкової контрольної. Обов'язковим є для отримання заліку відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи. Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та</p>

	<p>проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</p>
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</p>
Невідповідна поведінка під час занять	<p>На заняттях потрібно бути активними, творчими, не боятися запитувати та відстоювати свою думку. Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/Діяти відповідно.</p>
Додаткові бали	<p>5 балів – сертифікати відповідні освітньому компоненту – включають до 25 балів самостійної роботи. Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</p>
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта зараховується згідно - Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від</p>

12.02.2021 п.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf
Можливість зарахування.
Рекомендовані платформи: [https:// prometheus. org. ua/coursera/](https://prometheus.org.ua/coursera/)

Викладач _____

Зозуляк-Случик Р.В.